

మనదేశంలో నెలకొల్పిన తొలి పట్టణాభివృద్ధి సంస్థ?

బి. కృష్ణారెడ్డి

డైరెక్టర్
క్లాస్-1 స్టడీ సర్కిల్,
హైదరాబాద్.

మాదిరి ప్రశ్నలు

1. కింది వారిలో మండల పరిషత్ సమావేశాల్లో పాల్గొనే అధికారం ఉండి, ఓటు హక్కు లేని వారెవరు?
 - 1) ఎన్నికైన సభ్యులు
 - 2) కోఆర్డినేట్ సభ్యులు
 - 3) మండలానికి చెందిన రాజ్యసభ సభ్యులు
 - 4) మండలానికి చెందిన సర్పంచ్లు
2. పంచాయతీలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏ విధంగా నియంత్రిస్తుంది?
 - 1) సిబ్బంది నియామకం
 - 2) అకౌంట్ల తనిఖీ
 - 3) నిధుల మంజూరు
 - 4) పైవన్నీ
3. 'స్థానిక స్వపరిపాలన'ను ఒక రాష్ట్ర అంశంగా ఏ చట్టంలో పేర్కొన్నారు?
 - 1) మింటో మార్లే చట్టం - 1909
 - 2) మాంటేగ్, చెమ్స్ ఫోర్డ్ చట్టం - 1919
 - 3) భారత ప్రభుత్వ చట్టం - 1935
 - 4) భారత స్వాతంత్ర్య చట్టం - 1947
4. ప్రస్తుత పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థకు మూలం?
 - 1) అశోక్ మెహతా కమిటీ
 - 2) బల్లంత్ రాయ్ మెహతా కమిటీ
 - 3) వనంత్ రాయ్ నాయక్ కమిటీ
 - 4) రాజమన్నార్ కమిటీ
5. కింది వాటిలో పంచాయతీరాజ్ చట్టం - 1992కి సంబంధించిన అంశం ఏది?
 - 1) వ్యవసాయం, గ్రామీణాభివృద్ధి, ప్రాథమిక విద్య, సామాజిక అడవులు లాంటి అనేక కొత్త విధులను చేర్చారు
 - 2) నిర్దేశించిన సమయంలో అన్ని స్థానాలకు తప్పనిసరిగా ఎన్నికలు నిర్వహించాలనే నిబంధన
 - 3) పంచాయతీల్లోని స్థానాల్లో మూడింట ఒక వంతు మహిళలకు కేటాయింపు
 - 4) పంచాయతీ సభ్యుల్లో క్రమశిక్షణ, జవాబుదారీతనం తీసుకురావడానికి వారికి జీతం ఇవ్వడం
6. జతపరచండి.
జాబితా - 1
ఎ) సామాజికాభివృద్ధి పథకం
బి) జాతీయ విస్తరణ సేవా కార్యక్రమం
సి) పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థ
డి) నూతన పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థ
జాబితా - 2
i) 1959 అక్టోబర్ 2
ii) 1993 ఏప్రిల్ 24
iii) 1952 అక్టోబర్ 2
iv) 1953 అక్టోబర్ 2
1) ఎ-iv, బి-iii, సి-ii, డి-i
2) ఎ-iii, బి-iv, సి-i, డి-ii
3) ఎ-ii, బి-iii, సి-iv, డి-i
4) ఎ-iii, బి-i, సి-iv, డి-ii
7. భారతదేశంలో స్థానిక ప్రభుత్వాలకు సంబంధించి కింది వాటిలో సరికానిది?
 - 1) భారత రాజ్యాంగం ప్రకారం స్థానిక

- ప్రభుత్వం సమాఖ్య వ్యవస్థలో ఒక స్వతంత్ర స్థాయిని కలిగి ఉండదు
- 2) స్థానిక ప్రభుత్వ సంస్థల్లో 33% సీట్లు మహిళలకు కేటాయించారు
- 3) స్థానిక సంస్థలకు ఆర్థిక వనరులను ఒక కమిషన్ కేటాయిస్తుంది
- 4) స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలను ఒక కమిషన్ నిర్వహిస్తుంది
8. పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థకు సంబంధించి కింది వాటిలో అశోక్ మెహతా కమిటీ సిఫారసు కానిది ఏది?
 - 1) పంచాయతీరాజ్ లో రాజకీయ పార్టీలు ప్రత్యక్షంగా పాల్గొనడం
 - 2) రెండంచెల పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థ
 - 3) రాజ్యాంగపరమైన రక్షణ
 - 4) జిల్లా పరిషత్లకు పరిమిత అభివృద్ధి కార్యక్రమ విధులు
9. పెసా చట్టం - 1996ను ఎవరి సిఫారసుల మేరకు రూపొందించారు?
 - 1) దిలీప్ సింగ్ భూరియా
 - 2) దంతాలా
 - 3) వి.ఎస్. రమాదేవి
 - 4) ఎం.టి. రాజు
10. జిల్లా ప్రణాళికా కమిటీ గురించి ఏ రాజ్యాంగ ప్రకరణలో పేర్కొన్నారు?
 - 1) 243(ఎ) 2) 243(జెడ్.బి)
 - 3) 243(జెడ్.సి) 4) 243(జెడ్.డి)
11. కిందివాటిలో సరైన జత ఏది?
 - ఎ) అశోక్ మెహతా కమిటీ - రెండంచెల వ్యవస్థ
 - బి) ఎల్.ఎం.సింఘ్ కమిటీ - న్యాయ పంచాయతీలు
 - సి) హన్మంతరావు కమిటీ - జిల్లా ప్రణాళిక
 - డి) దంతాలా కమిటీ - బ్లాక్ లెవల్ ప్రణాళిక
12. పంచాయతీల పనితీరు బలహీన పడటానికి కారణం?
 - 1) నిర్ణీతకాలానికి సక్రమంగా ఎన్నికలు నిర్వహించకపోవడం
 - 2) విధులను సక్రమంగా నిర్వహించక పోవడం
 - 3) అవసరమైన విధులు, నిధులను అధికారులకు ఇవ్వకపోవడం
 - 4) పైవన్నీ
13. 'గ్రామసభ'కు సంబంధించి కింది వాటిలో సరైనది ఏది?
 - 1) 1994లో ప్రకరణ 243(ఎ) పంచాయతీ చట్టం సెక్షన్ 6 ప్రకారం ఏర్పాటు
 - 2) ప్రజల భాగస్వామ్యాన్ని ప్రోత్సహిస్తుంది
 - 3) గ్రామపంచాయతీ గ్రామసభకు జవాబుదారీగా ఉంటుంది
 - 4) పైవన్నీ సరైనవే
14. కింది వాటిలో గ్రామపంచాయతీ తప్పనిసరి విధి ఏది?
 - 1) గ్రామ పారిశుధ్య నిర్వహణ
 - 2) జనన, మరణాల నమోదు
 - 3) శృశాన వాటికల నిర్వహణ
 - 4) పైవన్నీ
15. 73వ రాజ్యాంగ సవరణ ద్వారా పొందు పరిచిన అధికరణలో లేని అంశం ఏది?
 - 1) మూడంచెల పంచాయతీ వ్యవస్థ
 - 2) కుల పంచాయతీల స్థాపన
 - 3) పెద్దయల్ కులాలు, పెద్దయల్ జాతుల వారికి స్థానాల్లో రిజర్వేషన్
 - 4) రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘాల స్థాపన
16. పంచాయతీరాజ్ పై అశోక్ మెహతా కమిటీని నియమించినప్పుడు భారత ప్రధాని ఎవరు?
 - 1) ఇందిరాగాంధీ
 - 2) మొరార్జీ దేశాయ్
 - 3) చౌదరి చరణ్ సింగ్
 - 4) వి.పి. సింగ్
17. 1964లో భారతదేశంలో నెలకొల్పిన తొలి పట్టణాభివృద్ధి సంస్థ ఏది?
 - 1) ఢిల్లీ 2) బాంబే
 - 3) మద్రాసు 4) హైదరాబాద్
18. కింది వాటిలో గ్రామపంచాయతీ అధికారం ఏది?
 - 1) పన్నులు విధించడం, ఖర్చు చేయడం
 - 2) శాంతి భద్రతలను కాపాడటం
 - 3) ప్రభుత్వం నుంచి గ్రాంటులు పొందే అధికారం ఉంది
 - 4) ప్రభుత్వం అనుమతి పొందిన విధంగా పన్నులు, ఫీజుల వసూళ్లు, ఖర్చు చేయడం
19. చట్ట ప్రకారం క్రమం తప్పకుండా గ్రామ పంచాయతీలను ఎవరు ఆడిట్ చేస్తారు?
 - 1) భారత కంప్ట్రోల్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్
 - 2) స్టేట్ ఆడిట్ సంచాలకులు
 - 3) అకౌంటెంట్ జనరల్
 - 4) ట్రెజరీలు, లెక్కల సంచాలకులు
20. గాంధీజీ అధికార వికేంద్రీకరణకు మద్దతు తెలపడానికి కారణం?
 - 1) వికేంద్రీకరణ ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థలో ప్రజలకు భాగస్వామ్యం కల్పించడం
 - 2) భారతదేశంలో గతంలో అధికార వికేంద్రీకరణ ఉంది
 - 3) వికేంద్రీకరణ పారిశ్రామిక ప్రగతికి దారితీస్తుంది
 - 4) వికేంద్రీకరణ మతతత్వ పోకడలను నివారిస్తుంది
21. కింది వాటిలో గ్రామపంచాయతీ విధించి, వసూలు చేసే పన్ను ఏది?
 - 1) ఆదాయ పన్ను
 - 2) అమ్మకం పన్ను 3) వృత్తి పన్ను
 - 4) ఇంటి పన్ను
22. మున్సిపల్ కౌన్సిల్ మున్సిపాలిటీలోని ఒక..?
 - 1) కార్యనిర్వాహక విభాగం
 - 2) చర్చా విభాగం 3) న్యాయ విభాగం
 - 4) అర్థ న్యాయ విభాగం
23. సర్పంచ్ ఏ విధంగా తొలగిస్తారు?
 - 1) అవిశ్వాస తీర్మానం
 - 2) మండల పరిషత్ తీర్మానం
 - 3) గ్రామసభ తీర్మానం
 - 4) జిల్లా కలెక్టర్ ఆదేశం

24. ఆంధ్రప్రదేశ్, రాజస్థాన్ రాష్ట్రాలు కింది వాటిలో తొలిసారిగా ఏ స్థానిక ప్రభుత్వ వ్యవస్థను అమలు చేశాయి?
 - 1) మండల వ్యవస్థ
 - 2) పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థ
 - 3) మున్సిపల్ వ్యవస్థ
 - 4) పైవన్నీ
25. నోటిఫైడ్ ఏరియా కమిటీ స్థాపన?
 - 1) రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా తన గెజిట్ లో ప్రకటించాలి
 - 2) మున్సిపల్ కమిషనర్ ఆమోదం తప్పనిసరి
 - 3) జిల్లా కలెక్టర్ ఆమోదం తప్పనిసరి
 - 4) పైవేవీ కాదు
26. జిల్లా పరిషత్.. అభివృద్ధి పనులతో పాటు కింది వాటిలో దేనికి కూడా బాధ్యత వహిస్తుంది?
 - 1) నియంత్రణ పనులు
 - 2) సాధారణ నిర్వహణ పనులు
 - 3) పై రెండూ 4) పైవేవీ కాదు
27. బల్లంత్ రాయ్ మెహతా కమిటీని దేని పని తీరును అధ్యయనం చేయడానికి నియమించారు?
 - 1) ప్రజాస్వామ్య వికేంద్రీకరణ
 - 2) పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థ
 - 3) గ్రామీణాభివృద్ధి పాలన
 - 4) సమాజాభివృద్ధి కార్యక్రమం
28. కింది వాటిలో ప్రజాస్వామ్య వికేంద్రీకరణకు జరిగిన ప్రయత్నం ఏది?
 - 1) సమాజాభివృద్ధి కార్యక్రమం
 - 2) జాతీయ విస్తరణ సేవ
 - 3) పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థ
 - 4) పైవన్నీ
29. గ్రామసభకు గ్రామపంచాయతీ సభ్యులను రికార్డ్ చేసే అధికారాన్ని ఇచ్చిన రాష్ట్రం?
 - 1) పశ్చిమ బెంగాల్
 - 2) మధ్యప్రదేశ్ 3) కర్ణాటక
 - 4) ఒడిశా
30. పంచాయతీరాజ్ సంస్థల ఏర్పాటు..?
 - 1) రాష్ట్ర శాసన సభ రూపొందించిన చట్టం ద్వారా
 - 2) పార్లమెంటు రూపొందించిన చట్టం ద్వారా
 - 3) ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక ఉత్తర్వు ద్వారా
 - 4) భారత రాజ్యాంగం ద్వారా
31. 73, 74వ రాజ్యాంగ సవరణల ఉమ్మడి లక్షణాలు ఏవి?
 - 1) ఎస్సీ, ఎస్టీ, స్త్రీలకు తప్పనిసరి రిజర్వేషన్లు, బీసీలకు ఐచ్ఛిక రిజర్వేషన్లు
 - 2) స్థానిక ఎన్నికల నిర్వహణకు రాష్ట్ర ఎన్నికల సంఘం ఏర్పాటు. రాష్ట్ర, స్థానిక ప్రభుత్వాల మధ్య ఆదాయ పంపిణీ సూచనకు రాష్ట్ర ఆర్థిక సంఘం ఏర్పాటు
 - 3) జమ్ము-కశ్మీర్, నాగాలాండ్, మేఘాలయ, మిజోరాం, మణిపూర్ లోని కొండ ప్రాంతాలకు, పశ్చిమబెంగాల్ లోని డార్జిలింగ్ జిల్లాకు, నిబంధన 244లోని పెద్దయల్ ప్రాంతాలు,

- గిరిజన ప్రాంతాలకు ఈ సవరణలు వర్తించవు
- 4) పైవన్నీ
32. కింది వాటిలో సరైనది ఏది?
 - 1) పంచాయతీరాజ్ సంస్థలను స్ఫూర్తి మంతంగా, స్వయం పోషకత్వంగా, స్వావలంబనతో రూపొందించాలని సర్కారియా సంఘం పేర్కొంది. దేశానికి అవసరమయ్యే పంచాయతీరాజ్ చట్టాన్ని అమలు చేయాలని ఈ కమిటీ సిఫారసు చేసింది
 - 2) 1988లో పి.కె.తుంగన్ నాయకత్వంలో రాజ్ గాంధీ ఒక పార్లమెంటరీ ఉప సంఘాన్ని నియమించారు
 - 3) జిల్లా ప్రణాళికల రూపకల్పనలో అనుసరించిన పాలనా రాజకీయ వ్యవస్థ ఏర్పాటును సూచించాలని ఆ ఉప సంఘాన్ని కోరారు
 - 4) పైవన్నీ సరైనవే
33. కింది వాటిలో సరైనది ఏది?
 - 1) మౌర్యుల కాలంలో గ్రామాధికారిని 'గ్రామణి' అని, 10 గ్రామాలను పరిపాలించే గ్రామాధికారిని 'దశగ్రామణి' అని పిలిచేవారు
 - 2) చోళుల పరిపాలన కాలంలో స్థానిక పాలన పటిష్టంగా ఉన్నట్లు మొదటి పరాంతకుడు వేసిన ఉత్తర మేరూర్ శాసనం తెలియజేస్తోంది
 - 3) రాయల్ కమిషన్ సిఫారసుల మేరకు 1909 మింటో-మార్లే సంస్కరణల చట్టం ప్రకారం స్థానిక సంస్థలకు ప్రతినిధులను ఎన్నుకునే విధానం వచ్చింది
 - 4) పైవన్నీ సరైనవే
34. అశోక్ మెహతా కమిటీకి సంబంధించి కింది వాటిలో సరైనది?
 - 1) 1977 డిసెంబరులో అప్పటి జనతా ప్రభుత్వం పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థను సమీక్షించడానికి అశోక్ మెహతా కమిటీని నియమించింది. ఈ కమిటీ 132 సిఫారసులతో 1978 ఆగస్టులో నివేదికను సమర్పించింది
 - 2) మూడంచెల పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థ స్థానంలో రెండంచెల పంచాయతీని ఏర్పాటు చేయాలి. జిల్లా స్థాయిలో జిల్లా పరిషత్, 15,000 - 20,000 జనాభా ఉన్న గ్రామాలను మండల పంచాయతీలుగా ఏర్పాటు చేయాలి
 - 3) రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పంచాయతీరాజ్ వ్యవస్థను రద్దు చేస్తే ఆరు నెలలోపు ఎన్నికలు నిర్వహించాలి. అశోక్ మెహతా కమిటీ సూచన మేరకు మండల వ్యవస్థను ప్రవేశపెట్టిన మొదటి రాష్ట్రం కర్ణాటక, రెండో రాష్ట్రం ఆంధ్రప్రదేశ్
 - 4) పైవన్నీ సరైనవే

సమాధానాలు

1) 4	2) 4	3) 3	4) 2	5) 4
6) 2	7) 1	8) 4	9) 1	10) 4
11) 3	12) 4	13) 4	14) 4	15) 2
16) 2	17) 1	18) 4	19) 2	20) 1
21) 4	22) 2	23) 4	24) 2	25) 1
26) 3	27) 4	28) 4	29) 2	30) 1
31) 4	32) 4	33) 4	34) 4	